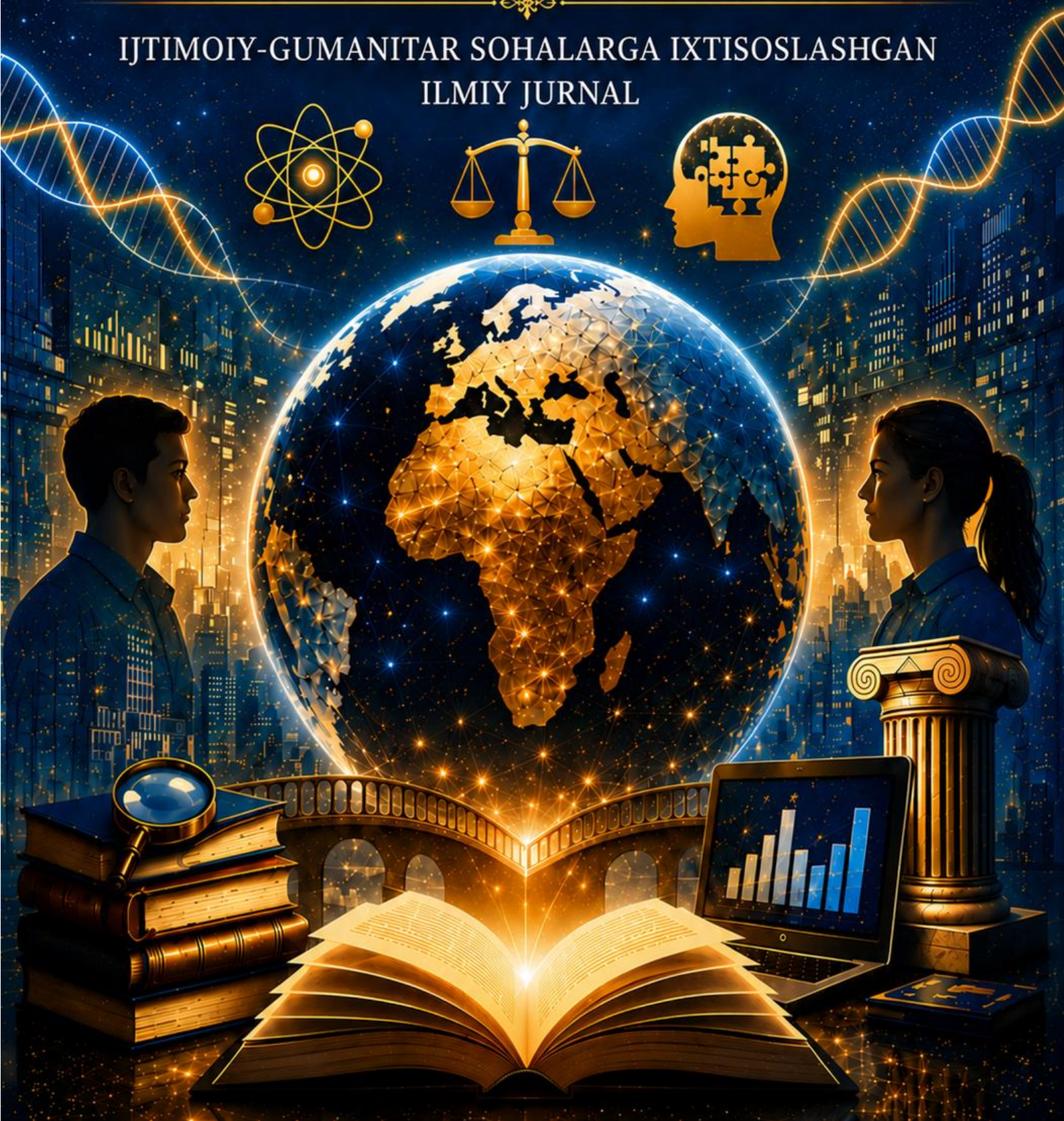
№5 2026

ISSN: 3093-9240

FANLARARO ILMIY TADQIQOTLAR

IJTIMOIY-GUMANITAR SOHALARGA IXTISOSLASHGAN ILMIY JURNAL

FANLARARO ILMIY TADQIQOTLAR
ilmiy-amaliy metodologik jurnal

МЕЖДИСЦИПЛИНАРНЫЕ НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ
научно-практический и методологический журнал

INTERDISCIPLINARY SCIENTIFIC RESEARCH
scientific-practical and methodological journal

№5 2026

Jurnal O‘zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar vazirligi huzuridagi Axborotlashtirish va telekommunikatsiyalar sohasida nazorat inspeksiyasi tomonidan 2026-yil 5-may sanasida davlat ro‘yxatidan o‘tkazilib, 1564147-sonli rasmiy guvohnoma asosida faoliyat yuritadi.

BOSH MUHARRIR:
Ashurov Ramzidin Ramazonovich
psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

TAHRIRIYAT VA EKSPERT KENGASHI

Rejep Uzyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Blinova Yelena Yevgeyevna – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina Natalya Yuryevna– psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Abdullayeva Barno Sayfutdinovna – pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Ibragimova Gulsanam Ne’matovna – pedagogika fanlari doktori, professor
Mamurov Bahodir Baxshullayevich – pedagogika fanlari doktori, professor
Filippova Oksana Gennadevna– pedagogika fanlari doktori, professor (Rossiya)
Abdazimov Azizjan Abdusabirovich - pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Mirzayeva Faroxat Odiljonovna – pedagogika fanlari doktori(DSc), professor
Akramova Gulbahor Renatovna – pedagogika fanlari doktori(DSc), professor
Bafayev Muxiddin Muxammatovich – psixologiya fanlari doktori (DSc), dotsent
Abdullayeva Dilbar Ubaydullayevna – psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
Ismoilova Nurjahon Zuxuriddinovna – psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
Farfiyeva Kamola Adhamdjanovna – psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
Jabborov Xazrat Xusenovich – psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
Akramov Mirmuhsin Rustamovich – psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
Tuychieva Saodat Melikuziyevna – psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
Gadoyeva Mavlyuda Ibragimovna– filologiya fanlari doktori (DSc), professor
Rasulov Zubaydullo Izomovich – filologiya fanlari doktori (DSc), professor
Qurbonboyev Azimbek Nazirboy o‘g‘li – psixologiya fanlari doktori (DSc), dotsent
Taniyeva Guldona Mamajonovna – tarix fanlari doktori, professor
Davlatova Saodat Tilovberdievna – tarix fanlari doktori, professor
Qurbonova Manzila Bozorovna – tarix fanlari nomzodi, professor
Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari doktori, professor
Mirashirova Nargiza Anvarovna – psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), professor
G‘ayipova Nargiza Anorbayevna – psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Botirova Dilafruz Bozorovna – psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Alimova Yelena Gennadiyevna – psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Жексенбаева Гульнур – psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) (Qozog‘iston)
Kudratova Lola Ravshanovna – psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Ismatulloyev Abdullo Nasrulloyevich - psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Jalilov Nodirjon Azamatovich – pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Vaxobov Anvar Abdusattor o‘g‘li – pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Raxmatova Mehriniso Musinovna – filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Rahmatullayev Sharofiddin Nematullayevich - filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Xalilova Ruxsora Raupovna – filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Bobojonov Shavkat Ulug‘bekovich – tarix fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sharipov Shoxruz Faxriddin o‘g‘li – tarix fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Bo‘tayev Jonibek Shodiyevich – tarix fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Bobojonova Feruza Xayatovna – tarix fanlari nomzodi, dotsent

Mas’ul muharrir:
Xayitov Xayotjon Xikmat o‘g‘li

Texnik muharrir
Salimova Aziza Zoyirovna

Ingliz tili muharriri
Abduraximov Doniyor Abdusaid o‘g‘li

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР
Ашуров Рамзидин Рамазонович
доктор философии (PhD) по психологическим наукам, доцент

РЕДАКЦИОННО-ЭКСПЕРТНЫЙ СОВЕТ
Реджеп Узюрек – доктор психологических наук, профессор (Турция)
Блинова Елена Евгеньевна – доктор психологических наук, профессор (Россия)
Стоюхина Наталья Юрьевна – кандидат психологических наук, доцент (Россия)
Абдуллаева Барно Сайфутдиновна – доктор педагогических наук (DSc), профессор
Ибрагимова Гульсанам Неъматовна – доктор педагогических наук, профессор
Мамуров Баходир Бахшуллаевич – доктор педагогических наук, профессор
Филиппова Оксана Геннадьевна – доктор педагогических наук, профессор (Россия)
Абдазимов Азизжан Абдусабирович – доктор философии (PhD) по педагогическим наукам, доцент
Мирзаева Фарохат Одилжоновна – доктор педагогических наук (DSc), профессор
Акрамова Гульбахор Ренатовна – доктор педагогических наук (DSc), профессор
Бафаев Мухиддин Мухамматович – доктор психологических наук (DSc), доцент
Абдуллаева Дилбар Убайдуллаевна – доктор психологических наук (DSc), профессор
Исмоилова Нуржахон Зухуриддиновна – доктор психологических наук (DSc), профессор
Фарфиева Камола Адхамджановна – доктор психологических наук (DSc), профессор
Атабаева Наргис Батировна – доктор психологических наук (DSc), профессор
Жабборов Хазрат Хусенович – доктор психологических наук (DSc), профессор
Акрамов Мирмухсин Рустамович – доктор психологических наук (DSc), профессор
Туйчиева Саодат Меликузиевна – доктор психологических наук (DSc), профессор
Гадоева Мавлюда Ибрагимовна – доктор филологических наук (DSc), профессор
Расулов Зубайдулло Изомович – доктор филологических наук (DSc), профессор
Курбонбоев Азимбек Назирбой угли – доктор психологических наук (DSc), доцент
Таниева Гулдона Мамажоновна – доктор исторических наук, профессор
Давлатова Саодат Тиловбердиевна – доктор исторических наук, профессор
Курбонова Манзила Бозоровна – кандидат исторических наук, профессор
Турдиев Бехруз Собирович – доктор философских наук, профессор
Мираширова Наргиза Анваровна – доктор философии (PhD) по психологическим наукам, профессор
Гайипова Наргиза Анорбаевна – доктор философии (PhD) по психологическим наукам, доцент
Ботирова Дилафруз Бозоровна – доктор философии (PhD) по психологическим наукам, доцент
Алимова Елена Геннадьевна – доктор философии (PhD) по психологическим наукам, доцент
Жексенбаева Гульнур – доктор философии (PhD) по психологическим наукам (Казахстан)
Кудратова Лола Равшановна – доктор философии (PhD) по психологическим наукам, доцент
Исматуллоев Абдулло Насруллоевич – доктор философии (PhD) по психологическим наукам
Жалилов Нодиржон Азаматович – доктор философии (PhD) по педагогическим наукам, доцент
Вахобов Анвар Абдусаттор угли – доктор философии (PhD) по педагогическим наукам, доцент
Рахматова Мехринисо Мусиновна – доктор философии (PhD) по филологическим наукам, доцент
Рахматуллаев Шарофиддин Нематуллаевич – доктор философии (PhD) по филологическим наукам
Халилова Рухсора Рауповна – доктор философии (PhD) по филологическим наукам, доцент
Бобожонов Шавкат Улугбекович – доктор философии (PhD) по историческим наукам, доцент
Шарипов Шохруз Фахриддин угли – доктор философии (PhD) по историческим наукам
Бутаев Жонибек Шодиевич – доктор философии (PhD) по историческим наукам
Бобожонова Феруза Хаятовна – кандидат исторических наук, доцент

Ответственный редактор
Хайитов Хаётжон Хикмат угли

Технический редактор
Салимова Азиза Зойировна

Редактор английского языка
Абдурахимов Дониёр Абдусаид угли

EDITOR-IN-CHIEF
Ashurov Ramzidin Ramazonovich
Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

EDITORIAL AND EXPERT BOARD
Rejep Uzyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Türkiye)
Blinova Yelena Yevgeyevna– Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)
Stoyukhina Natalya Yuryevna – Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor (Russia)
Abdullaeva Barno Sayfutdinovna– Doctor of Science (DSc) in Pedagogy, Professor
Ibragimova Gulsanam Nematovna– Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Mamurov Bakhodir Bakhshullaevich – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Filippova Oksana Gennadevna– Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Russia)
Abdazimov Azizjan Abdusabirovich– Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy, Associate Professor
Mirzaeva Faroxat Odiljonovna – Doctor of Science (DSc) in Pedagogy, Professor
Akramova Gulbahor Renatovna– Doctor of Science (DSc) in Pedagogy, Professor
Bafaev Muxiddin Muxammatovich– Doctor of Science (DSc) in Psychology, Associate Professor
Abdullaeva Dilbar Ubaydullaevna– Doctor of Science (DSc) in Psychology, Professor
Ismoilova Nurjakhon Zukhuriddinovna– Doctor of Science (DSc) in Psychology, Professor
Farfiyeva Kamola Adhamdjanovna– Doctor of Science (DSc) in Psychology, Professor
Atabaeva Nargis Batirovna– Doctor of Science (DSc) in Psychology, Professor
Jabborov Khazrat Khusenovich – Doctor of Science (DSc) in Psychology, Professor
Akramov Mirmukhsin Rustamovich – Doctor of Science (DSc) in Psychology, Professor
Tuychieva Saodat Melikuziyevna– Doctor of Science (DSc) in Psychology, Professor
Gadoyeva Mavlyuda Ibragimovna– Doctor of Science (DSc) in Philology, Professor
Rasulov Zubaydullo Izomovich – Doctor of Science (DSc) in Philology, Professor
Qurbonboev Azimbek Nazirboy ugli – Doctor of Science (DSc) in Psychology, Associate Professor
Taniyeva Guldona Mamajonovna – Doctor of Historical Sciences, Professor
Davlatova Saodat Tilovberdievna – Doctor of Historical Sciences, Professor
Qurbonova Manzila Bozorovna – Candidate of Historical Sciences, Professor
Turdiev Bexruz Sobirovich – Doctor of Philosophical Sciences, Professor
Mirashirova Nargiza Anvarovna – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Professor
Gayipova Nargiza Anorbayevna– Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor
Botirova Dilafruz Bozorovna – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor
Alimova Yelena Gennadiyevna – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor
Gulnur Zheksenbaeva – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology (Kazakhstan)
Kudratova Lola Ravshanovna – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor
Ismatulloev Abdullo Nasrulloevich – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology
Jalilov Nodirjon Azamatovich – Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy, Associate Professor
Vaxobov Anvar Abdusattor ugli – Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy, Associate Professor
Raxmatova Mehriniso Musinovna – Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor
Rahmatullayev Sharofiddin Nematullayevich – Doctor of Philosophy (PhD) in Philology
Khalilova Rukhsora Raupovna – Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor
Bobojonov Shavkat Ulug‘bekovich – Doctor of Philosophy (PhD) in History, Associate Professor
Sharipov Shokhruz Fakhriddin ugli – Doctor of Philosophy (PhD) in History
Butayev Jonibek Shodievich– Doctor of Philosophy (PhD) in History
Bobojonova Feruza Khayatovna – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor

Responsible editor
Khayitov Khayotjon Khikmat ugli

Technical editor
Salimova Aziza Zoirovna

English language editor
Abduraximov Doniyor Abdusaid ugli

TALABALARIDA AXBOROTNI INTENSIV QABUL QILISH QOBILIYATLARINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOIY-PEDAGOGIK ZARURATI

Ergashev Bunyod Shokir o‘g‘li
Namangan davlat pedagogika instituti tayanch doktoratnti
https://orcid.org/0009-0005-6668-3718
bunik0719@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada talabalarda axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirishning ijtimoiy-pedagogik zarurati ilmiy-nazariy jihatdan tahlil etilgan. Zamonaviy axborotlashgan ta’lim muhitida talabalarning qisqa vaqt ichida katta hajmdagi, turli mazmun va shakldagi axborotni idrok etishi, saralashi, tahlil qilishi, qayta ishlashi hamda undan ta’limiy faoliyatda samarali foydalanishi muhim pedagogik kompetensiyalardan biri sifatida asoslangan. Tadqiqotda axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatining mazmun-mohiyati, uning ta’lim jarayonidagi o‘rni va rivojlantirish zaruratini belgilovchi ijtimoiy hamda pedagogik omillar tahlil qilingan. Tadqiqotning metodologik asosini tizimli, faoliyatli va kompetensiyaviy yondashuvlar tashkil etib, nazariy tahlil, qiyosiy tahlil, pedagogik kuzatish va ilmiy-pedagogik adabiyotlarni o‘rganish metodlaridan foydalanilgan.

Kalit so‘zlar: axborot, axborotni intensiv qabul qilish, talaba, idrok, axborotni qayta ishlash, axborot kompetensiyasi, intellektual faollik, mustaqil ta’lim, pedagogik jarayon, axborotlashgan ta’lim muhiti.

СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ НЕОБХОДИМОСТЬ РАЗВИТИЯ У СТУДЕНТОВ СПОСОБНОСТИ К ИНТЕНСИВНОМУ ВОСПРИЯТИЮ ИНФОРМАЦИИ

Аннотация. В статье с научно-теоретических позиций анализируется социально-педагогическая необходимость развития у студентов способности к интенсивному восприятию информации. Обосновано, что в современной информационно насыщенной образовательной среде способность студентов за короткий промежуток времени воспринимать значительный объём информации различного содержания и формата, отбирать, анализировать, перерабатывать её и эффективно использовать в учебной деятельности является одной из важных педагогических компетенций. Рассматриваются сущность и содержание способности к интенсивному восприятию информации, её место в образовательном процессе, а также социальные и

педагогические факторы, определяющие необходимость её развития. Методологическую основу исследования составили системный, деятельностный и компетентностный подходы. В работе использованы методы теоретического и сравнительного анализа, педагогического наблюдения и изучения научно-педагогической литературы.

Ключевые слова: информация, интенсивное восприятие информации, студент, восприятие, переработка информации, информационная компетентность, интеллектуальная активность, самостоятельное обучение, педагогический процесс, информационно насыщенная образовательная среда

THE SOCIO-PEDAGOGICAL NECESSITY OF DEVELOPING STUDENTS' ABILITY TO INTENSIVELY PERCEIVE INFORMATION

Abstract: This article provides a scientific and theoretical analysis of the socio-pedagogical necessity of developing students' ability to receive and process information intensively. In the modern information-oriented educational environment, the ability of students to perceive, select, analyze, process, and effectively use large amounts of information of various content and forms within a limited period of time is considered an important pedagogical competence. The study examines the essence and content of the ability to receive information intensively, its role in the educational process, and the social and pedagogical factors determining the necessity of its development. The methodological framework of the study is based on systemic, activity-based, and competency-based approaches. The research employs theoretical analysis, comparative analysis, pedagogical observation, and the study of scientific and pedagogical literature.

Keywords: information, intensive information processing, students, perception, information processing, information competence, intellectual activity, independent learning, pedagogical process, information-oriented educational environment.

KIRISH

Bugungi kunda jamiyat taraqqiyotining muhim belgilaridan biri sifatida axborot hajmining jadal sur'atlarda ortib borishi va uning inson faoliyatining barcha sohalariga chuqur kirib borishi kuzatilmoqda. Raqamli texnologiyalarning rivojlanishi, ta'lim resurslarining elektron shaklga o'tishi, internet tarmoqlarining kengayishi hamda turli axborot manbalarining ko'payishi natijasida insonning kundalik faoliyatida foydalanadigan ma'lumotlar hajmi sezilarli darajada ortdi. Mazkur jarayon ta'lim tizimiga ham bevosita ta'sir ko'rsatib, ta'lim oluvchidan

nafaqat mavjud bilimlarni o‘zlashtirishni, balki katta hajmdagi axborotni qisqa vaqt ichida qabul qilish, anglash, saralash, tahlil qilish va undan maqsadli foydalanish ko‘nikmalariga ega bo‘lishni talab etmoqda [1].

An’anaviy ta’lim jarayonida bilimlarni o‘zlashtirish ko‘proq tayyor axborotni qabul qilish va uni xotirada saqlash bilan bog‘langan bo‘lsa, zamonaviy ta’lim muhitida talabaning axborot bilan mustaqil ishlashi, turli manbalardan olingan ma’lumotlarni taqqoslashi, ularning ishonchliligini baholashi va muayyan vaziyatda zarur bo‘lgan axborotni tezkor ravishda ajrata olishi muhim ahamiyat kasb etmoqda. Shu nuqtayi nazardan, talabalarning axborotni qabul qilish jarayonidagi tezkorlik, mazmunni anglash, diqqatni jamlash, axborotni saralash va qayta ishlash imkoniyatlarini rivojlantirish zamonaviy oliy ta’limning dolzarb pedagogik vazifalaridan biri hisoblanadi.

Ayniqsa, oliy ta’lim jarayonida talaba bir vaqtning o‘zida ma’ruza, darslik, ilmiy maqola, elektron ta’lim resurslari, multimedia materiallari, internet manbalari va boshqa axborot vositalari bilan ishlaydi. Bunday sharoitda axborotning haddan tashqari ko‘pligi talabaning diqqatini taqsimlash, muhim va ikkilamchi ma’lumotni farqlash hamda olingan axborotni tizimlashtirishida muayyan qiyinchiliklarni yuzaga keltirishi mumkin. Demak, ta’lim samaradorligini ta’minlash uchun talabaning nafaqat axborotga ega bo‘lishi, balki axborotni intensiv qabul qilish va uni samarali qayta ishlash qobiliyatiga ega bo‘lishi zarur.

Mazkur jarayonda “axborotni intensiv qabul qilish” tushunchasi alohida ilmiy-pedagogik ahamiyatga ega. Uni faqat axborotni tez o‘qish yoki ko‘p ma’lumotni eslab qolish bilan cheklab bo‘lmaydi. Axborotni intensiv qabul qilish talabaning muayyan vaqt oralig‘ida axborot oqimini faol idrok etishi, uning asosiy mazmunini aniqlashi, muhim ma’lumotlarni ikkilamchi ma’lumotlardan ajratishi, olingan axborotni avvalgi bilimlari bilan bog‘lashi, tahlil qilishi, umumlashtirishi va undan keyingi faoliyatida foydalanishini nazarda tutadi. Shu sababli ushbu qobiliyatni rivojlantirish masalasi pedagogika, psixologiya va zamonaviy ta’lim texnologiyalari kesishgan nuqtada tadqiq etilishi lozim [2].

Talabalarda axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirishning ijtimoiy-pedagogik zarurati, bir tomondan, jamiyatda axborot oqimining ortishi va kasbiy faoliyatda axborot bilan ishlashga qo‘yilayotgan talablarning kuchayishi bilan, ikkinchi tomondan esa, oliy ta’lim jarayonida talabaning mustaqil, faol va ijodiy subyekt sifatidagi maqomi ortib borayotgani bilan belgilanadi. Zamonaviy mutaxassisdan o‘z sohasi bo‘yicha mavjud bilimlarni egallash bilan bir qatorda yangi axborotni tez o‘zlashtirish, uni tahlil qilish va o‘z faoliyatiga moslashtirish qobiliyati ham talab etiladi.

Shu jihatdan, talabalarda axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirish masalasini faqat psixologik jarayon sifatida emas, balki ijtimoiy buyurtma, ta’lim mazmuni, pedagogik texnologiyalar va shaxsning intellektual rivojlanishini o‘zaro bog‘lovchi kompleks pedagogik muammo sifatida tadqiq etish maqsadga muvofiqdir. Mazkur muammoning ijtimoiy-pedagogik jihatdan asoslanishi esa talabalarning axborot bilan ishlash faoliyatini takomillashtirishga yo‘naltirilgan samarali pedagogik yondashuvlarni ishlab chiqish uchun nazariy asos bo‘lib xizmat qiladi [3].

Tadqiqotning maqsadi - talabalarda axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirishning ijtimoiy-pedagogik zaruratini nazariy jihatdan asoslash hamda ushbu qobiliyatning ta’lim jarayonidagi mazmuni va pedagogik ahamiyatini aniqlashdan iborat.

Tadqiqotning vazifalari quyidagilardan iborat: talabalarda axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatining mazmun-mohiyatini aniqlash; uning rivojlanishini taqozo etuvchi ijtimoiy va pedagogik omillarni tahlil qilish; axborotni intensiv qabul qilishning asosiy tarkibiy jihatlarini belgilash; mazkur qobiliyatni rivojlantirishning zamonaviy oliy ta’lim jarayonidagi pedagogik ahamiyatini asoslash.

MAVZUNING O’RGANILGANLIGI VA METODOLOGIYASI

Tadqiqotning metodologik asosini talabalarda axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirish jarayonini yaxlit pedagogik hodisa sifatida o‘rganishga yo‘naltirilgan tizimli, faoliyatga yo‘naltirilgan va kompetensiyaviy yondashuvlar tashkil etdi. Mazkur yondashuvlar talabaning axborotni qabul qilishi, anglash va qayta ishlashi jarayonini o‘zaro bog‘liq komponentlardan tashkil topgan dinamik pedagogik jarayon sifatida tadqiq etish imkonini beradi.

Tizimli yondashuv asosida axborotni intensiv qabul qilish qobiliyati o‘zaro bog‘liq bo‘lgan bir qator jarayonlarning yaxlitligi sifatida ko‘rib chiqildi. Bunda axborotni idrok etish, diqqatni jamlash, axborotni saralash, tahlil qilish, umumlashtirish, xotirada saqlash va undan amaliy faoliyatda foydalanish bir-biri bilan uzviy bog‘liq jarayonlar sifatida tahlil qilindi [4]. Mazkur yondashuv axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatining alohida ko‘nikmalar yig‘indisi emas, balki talabaning faol bilish faoliyatini ta’minlovchi yaxlit qobiliyat ekanligini asoslashga xizmat qildi.

Faoliyatga yo‘naltirilgan yondashuv talabaning axborotni tayyor holda passiv qabul qiluvchi emas, balki uni izlash, tanlash, tahlil qilish, qayta ishlash va amaliyotda qo‘llash jarayonining faol ishtirokchisi sifatidagi mavqeini belgilash imkonini berdi. Shu asosda axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatining rivojlanishi talabaning o‘quv-bilish va mustaqil ta’lim faoliyati bilan bevosita bog‘liq jarayon sifatida o‘rganildi. Kompetensiyaviy yondashuv esa talabalarning

axborot bilan ishlash jarayonida shakllanadigan bilim, ko‘nikma va malakalarni amaliy faoliyat bilan bog‘lashga asos bo‘ldi. Ushbu yondashuv doirasida talabaning axborotni topishi va qabul qilishi bilan bir qatorda, uning mazmunini tushunishi, muhim ma’lumotlarni ajratishi, axborot manbalarini taqqoslashi, xulosalar chiqarishi va o‘z faoliyatida undan samarali foydalanishi muhim natija sifatida qaraldi.

Tadqiqotda muammoning nazariy asoslarini aniqlash maqsadida ilmiy-pedagogik adabiyotlarni o‘rganish va tahlil qilish, qiyosiy tahlil, tizimlashtirish, umumlashtirish va modellashtirish metodlaridan foydalanildi. Mazkur metodlar yordamida axborotni intensiv qabul qilish bilan bog‘liq pedagogik va psixologik qarashlar o‘rganilib, mavjud ilmiy yondashuvlar o‘zaro qiyoslandi hamda tadqiqot uchun muhim bo‘lgan nazariy xulosalar shakllantirildi.

Shuningdek, talabalarning axborot bilan ishlash xususiyatlarini aniqlashda pedagogik kuzatish metodidan foydalanish nazarda tutildi. Kuzatish jarayonida talabalarning axborotni qabul qilish tezligi, diqqatni jamlay olish darajasi, asosiy ma’lumotni ajratishi, turli axborot manbalari bilan ishlashi, olingan ma’lumotlarni tahlil qilish va umumlashtirish qobiliyatlariga e’tibor qaratildi.

Tadqiqot jarayonida analiz va sintez, induksiya va deduksiya, taqqoslash va umumlashtirish kabi umumilmiy metodlardan ham foydalanildi. Analiz orqali axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatining alohida tarkibiy jihatlari o‘rganilgan bo‘lsa, sintez asosida ularning o‘zaro aloqadorligi va yaxlit pedagogik mazmuni belgilandi. Taqqoslash va umumlashtirish orqali esa mazkur qobiliyatni rivojlantirishning ijtimoiy-pedagogik zaruratini ifodalovchi asosiy omillar tizimlashtirildi [5].

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, zamonaviy ta’lim sharoitida talabalarning axborot bilan ishlash faoliyatiga qo‘yilayotgan talablar mazkur jarayonni an’anaviy axborotni qabul qilish doirasidan chiqarib, uni tezkor, faol va maqsadli bilish faoliyati sifatida tashkil etishni taqozo etmoqda. Axborot manbalarining ko‘payishi, raqamli ta’lim resurslarining kengayishi va ta’lim mazmunining murakkablashuvi talabadan qisqa vaqt ichida katta hajmdagi axborotni qabul qilish, anglash va undan zarur ma’lumotlarni ajratib olishni talab qilmoqda.

Tadqiqot davomida “axborotni intensiv qabul qilish qobiliyati” tushunchasining mazmuni aniqlashtirildi. Mazkur maqolada ushbu tushuncha talabaning muayyan vaqt oralig‘ida katta hajmdagi va turli mazmundagi axborotni faol idrok etishi, uning muhim qismlarini ajratishi, mazmunini anglash, tahlil qilish, qayta ishlash, xotirada saqlash hamda zarur holatda amaliy faoliyatga tatbiq eta olish imkoniyatini ifodalovchi integral individual qobiliyat sifatida talqin qilinadi. [6]

Tahlillar asosida axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatining bir-biri bilan uzviy bog‘liq bo‘lgan quyidagi tarkibiy jihatlari aniqlandi:

1. Idrokiy komponent - axborotni tez va aniq idrok etish, uning mazmunini dastlabki bosqichda anglash hamda axborot oqimiga moslasha olish.

2. Diqqat komponenti - katta hajmdagi axborot orasidan muhim ma’lumotga diqqatni jamlash, chalg‘ituvchi omillarni kamaytirish va e’tiborni muayyan faoliyatga yo‘naltirish.

3. Saralash komponenti - axborotning asosiy va ikkilamchi qismlarini farqlash, zarur ma’lumotni ajratib olish va ortiqcha axborotni chetlashtirish.

4. Analitik komponent - qabul qilingan ma’lumotlarni tahlil qilish, ularning o‘zaro aloqadorligini aniqlash, taqqoslash va mantiqiy xulosalar chiqarish.

5. Xotira komponenti - o‘zlashtirilgan axborotni tizimlashtirish, mazmuniy bog‘lanishlar asosida xotirada saqlash va zarur vaqtda qayta tiklay olish.

6. Amaliy komponent - qabul qilingan va qayta ishlangan axborotdan yangi vaziyatlarda, o‘quv va kasbiy faoliyatda samarali foydalanish.

Aniqlangan komponentlar o‘zaro aloqador bo‘lib, ulardan birining yetarli darajada rivojlanmaganligi axborotni intensiv qabul qilishning umumiy samaradorligiga ta’sir ko‘rsatishi mumkin. Masalan, talabaning axborotni tez idrok etishi, biroq uni saralash va tahlil qilish imkoniyatlari yetarli bo‘lmasa, katta hajmdagi axborotni o‘zlashtirish jarayoni kutilgan natijani bermaydi. Shu sababli mazkur qobiliyatni rivojlantirish alohida ko‘nikmalarni shakllantirish bilan chegaralanmasdan, ularning kompleks rivojlanishini ta’minlashi lozim [7].

Tadqiqot natijalariga ko‘ra, talabalarda axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirish zaruratini belgilovchi omillarni ijtimoiy va pedagogik omillarga ajratish mumkin.

Ijtimoiy omillar qatoriga axborot hajmining ortishi, raqamli kommunikatsiyalarning kengayishi, kasbiy faoliyatda axborot bilan ishlashga bo‘lgan ehtiyojning kuchayishi, mehnat bozorida tezkor fikrlaydigan va yangi ma’lumotlarni mustaqil o‘zlashtira oladigan mutaxassislarga bo‘lgan talabning ortishi kiradi.

Pedagogik omillar esa ta’lim mazmunining murakkablashuvi, mustaqil ta’lim ulushining ortishi, elektron va multimedia ta’lim resurslaridan foydalanish, interfaol metodlarning keng qo‘llanilishi hamda talabaning ta’lim jarayonidagi faol subyekt sifatidagi mavqeining kuchayishi bilan belgilanadi [8].

Natijalar asosida talabalarda axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatini rivojlantirishning quyidagi pedagogik shartlari belgilandi:

- ta’lim jarayonida axborot bilan faol ishlashga yo‘naltirilgan topshiriqlardan foydalanish;

- axborotni tezkor tahlil qilish va saralashga yo‘naltirilgan mashqlarni tizimli tashkil etish;
- muammoli va interfaol ta’lim metodlaridan foydalanish;
- talabalarning mustaqil izlanish va axborot manbalarini taqqoslash faoliyatini kuchaytirish;
- qisqa vaqt ichida qaror qabul qilishni talab etuvchi intellektual topshiriqlarni qo‘llash;
- axborotni qabul qilish, qayta ishlash va amaliy qo‘llash jarayonlarini o‘zaro bog‘liq holda tashkil etish.

Shu bilan birga, intellektual o‘yinlar mazkur pedagogik shartlarni amalga oshirishning samarali vositalaridan biri sifatida namoyon bo‘lishi aniqlandi. Chunki intellektual o‘yin jarayonida talaba cheklangan vaqt ichida savol yoki muammoni anglash, zarur axborotni xotiradan izlash, variantlarni taqqoslash, tezkor qaror qabul qilish va javobni asoslash kabi bir nechta aqliy operatsiyalarni ketma-ket yoki parallel ravishda amalga oshiradi.

Bu esa axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatining bir nechta komponentlarini bir vaqtning o‘zida faollashtirish imkonini beradi. Umuman olganda, tadqiqot natijalari talabalarda axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirish zamonaviy axborotlashgan ta’lim muhitining obyektiv talabi ekanligini ko‘rsatdi. Mazkur qobiliyatni maqsadli rivojlantirish talabaning axborot bilan ishlash samaradorligini oshirish, mustaqil ta’lim faoliyatini faollashtirish, intellektual faolligini kuchaytirish va kelgusidagi kasbiy faoliyatga tayyorgarligini takomillashtirish uchun muhim pedagogik imkoniyat yaratadi [9].

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalari talabalarda axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirish masalasi zamonaviy ta’lim jarayonining alohida va dolzarb yo‘nalishlaridan biri ekanligini ko‘rsatdi. Bugungi kunda talaba faoliyatiga kirib kelayotgan axborot oqimining hajmi, tezligi va mazmuniy xilma-xilligi ta’lim oluvchidan faqat axborotni o‘zlashtirishni emas, balki uni boshqarish, saralash va mazmunan qayta ishlashni ham talab qilmoqda. Shu nuqtayi nazardan, axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatini rivojlantirishni talabaning umumiy intellektual rivojlanishi va axborot kompetentligining tarkibiy qismi sifatida ko‘rib chiqish maqsadga muvofiq.

Tadqiqotda aniqlanganidek, axborotni intensiv qabul qilish jarayoni faqat tezlik ko‘rsatkichi bilan belgilanmaydi. Agar talaba katta hajmdagi axborotni tez qabul qilsa-yu, uning mazmunini anglamasa yoki muhim ma’lumotni ikkilamchi ma’lumotdan ajrata olmasa, bunday faoliyatni samarali axborot qabul qilish sifatida baholab bo‘lmaydi. Shu sababli intensiv qabul qilish tushunchasida tezlik va

sifatning uyg‘unligi muhim metodologik tamoyil sifatida namoyon bo‘ladi. Mazkur nuqtayi nazardan, axborotni intensiv qabul qilishni talabaning bir vaqtning o‘zida bir nechta kognitiv operatsiyalarni amalga oshirish qobiliyati bilan bog‘lash mumkin. Xususan, axborotni idrok etish bilan bir qatorda uni tahlil qilish, avvalgi bilimlar bilan bog‘lash, muhim jihatlarini ajratish va muayyan xulosaga kelish jarayonlari o‘zaro uyg‘unlashadi. Bu esa mazkur qobiliyatni rivojlantirishda ta’lim metodlari faqat axborot berishga emas, balki talabaning faol fikrlash jarayonlarini rag‘batlantirishga yo‘naltirilishi lozimligini ko‘rsatadi [10].

Tadqiqot natijalarini talabalarning mustaqil ta’lim faoliyati bilan bog‘lash ham muhimdir. Mustaqil ta’lim sharoitida talaba o‘qituvchi tomonidan tayyor holda berilgan axborot bilan cheklanib qolmaydi. U turli manbalardan ma’lumot izlaydi, ularni o‘zaro taqqoslaydi, kerakli axborotni tanlaydi va o‘z bilim tizimiga integratsiya qiladi. Shuning uchun axborotni intensiv qabul qilish qobiliyati mustaqil ta’limning samaradorligini belgilovchi muhim omillardan biri bo‘lishi mumkin.

Bunda pedagogning vazifasi ham o‘zgaradi. O‘qituvchi faqat bilim beruvchi subyekt sifatida emas, balki talabaning axborot bilan ishlash faoliyatini tashkil etuvchi va boshqaruvchi pedagog sifatida faoliyat yuritishi zarur. Ta’lim jarayonida talabalarga turli mazmundagi axborotlarni qisqa vaqt ichida tahlil qilish, taqqoslash, tasniflash va xulosa chiqarishga yo‘naltirilgan topshiriqlar berilishi ularning axborotni intensiv qabul qilish imkoniyatlarini bosqichma-bosqich rivojlantirishi mumkin.

Ayniqsa, intellektual o‘yinlardan foydalanish ushbu jarayon uchun alohida pedagogik imkoniyat yaratadi. Intellektual o‘yinlarda talaba muayyan vazifani bajarish uchun axborotni tez anglash, xotiradagi bilimlarni faollashtirish, mantiqiy bog‘lanishlarni aniqlash va cheklangan vaqt ichida javob berish zarurati bilan to‘qnashadi. Natijada diqqat, xotira, tafakkur va idrok jarayonlari birgalikda faollashadi. Biroq intellektual o‘yinlarni shunchaki ko‘ngilochar faoliyat sifatida qo‘llash kutilgan pedagogik natijani bermasligi mumkin.

Ularning samaradorligi, avvalo, ta’lim maqsadiga mosligi, topshiriqlarning murakkablik darajasi, vaqt chegarasi, axborot hajmi va talabaning mustaqil fikrlashiga qo‘yiladigan talablar bilan belgilanadi. Shuning uchun intellektual o‘yinlarni pedagogik texnologiya sifatida loyihalashda ularning mazmuni axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatining muayyan komponentlarini rivojlantirishga yo‘naltirilishi kerak. Muhokama natijalari shuni ko‘rsatadiki, talabalarda axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirishni bir martalik mashg‘ulot yoki alohida metod sifatida emas, balki uzluksiz va bosqichma-bosqich tashkil etiladigan pedagogik jarayon sifatida qarash zarur. Dastlab axborotni tez va aniq idrok etishga, keyinchalik uni saralash va tahlil qilishga, undan so‘ng esa qayta ishlangan

axborotni yangi vaziyatlarda qo‘llashga yo‘naltirilgan topshiriqlar tizimini shakllantirish maqsadga muvofiq.

Shu jihatdan, tadqiqotda ilgari surilgan yondashuv talabalarning axborot bilan ishlash faoliyatini “qabul qilish - anglash - saralash - tahlil qilish - qayta ishlash - saqlash - qo‘llash” izchilligida tashkil etishni nazarda tutadi. Ushbu ketma-ketlik axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatining nafaqat tezlik, balki mazmuniylik va amaliy samaradorlik jihatlarini ham qamrab oladi.

Umuman olganda, muhokama qilingan natijalar axborotlashgan jamiyat sharoitida oliy ta’limning asosiy vazifalaridan biri talabalarga imkon qadar ko‘proq axborot berish emas, balki ularni katta hajmdagi axborot bilan samarali ishlashga o‘rgatish ekanligini ko‘rsatadi. Shu sababli talabalarda axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan ilmiy asoslangan pedagogik texnologiyalarni ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish zamonaviy ta’limning muhim istiqbolli yo‘nalishlaridan biri sifatida baholanishi mumkin.

XULOSA

O‘tkazilgan nazariy-metodologik tahlillar natijasida talabalarda axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirish zamonaviy axborotlashgan ta’lim muhitining obyektiv ehtiyojlaridan biri ekanligi aniqlandi. Axborot hajmining ortishi, ta’lim resurslarining xilma-xillashuvi, raqamli texnologiyalarning ta’lim jarayoniga keng joriy etilishi hamda bo‘lajak mutaxassislarning axborot bilan mustaqil ishlashiga qo‘yilayotgan talablarning kuchayishi mazkur qobiliyatni rivojlantirishni pedagogik jihatdan dolzarb vazifaga aylantirmoqda.

Tadqiqot natijalariga ko‘ra, axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatini faqat axborotni tez o‘zlashtirish bilan izohlash yetarli emas. U talabaning axborotni tez idrok etish, diqqatni jamlash, muhim ma’lumotlarni saralash, mazmuniy tahlil qilish, qayta ishlash, xotirada saqlash va amaliy faoliyatda qo‘llash imkoniyatlarini o‘zida mujassamlashtiruvchi kompleks qobiliyat sifatida namoyon bo‘ladi. Shu sababli uni rivojlantirishda mazkur komponentlarning o‘zaro uyg‘unligini ta’minlash muhim hisoblanadi.

Shundan kelib chiqib, oliy ta’lim jarayonida talabalarning axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirishga yo‘naltirilgan tizimli, faoliyatga asoslangan va interfaol pedagogik texnologiyalarni ishlab chiqish hamda ularni ta’lim amaliyotiga izchil joriy etish maqsadga muvofiq. Bunda axborot bilan ishlashning tezkorligi va sifati, talabaning mustaqil fikrlashi hamda axborotni amaliy faoliyatda qo‘llay olishi asosiy mezonlar sifatida qaralishi zarur.

Xulosa qilib olganda, talabalarda axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirish masalasining ijtimoiy-pedagogik jihatdan asoslanishi zamonaviy oliy ta’limni takomillashtirish, talabalarning intellektual faolligini

oshirish va ularni o‘zgaruvchan axborot muhitida samarali faoliyat yuritishga tayyorlash uchun muhim nazariy va amaliy ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Sweller J., Ayres P., Kalyuga S. Cognitive Load Theory. - New York: Springer, 2011. - P. 17-38.
2. Bransford J.D., Brown A.L., Cocking R.R. How People Learn: Brain, Mind, Experience, and School. Expanded Edition. - Washington, DC: National Academy Press, 2000. - P. 3-15.
3. OECD. OECD Future of Education and Skills 2030: OECD Learning Compass 2030. - Paris: OECD, 2019. - P. 1-5.
4. UNESCO. Global Education Monitoring Report 2023: Technology in Education: A Tool on Whose Terms? - Paris: UNESCO, 2023. - P. 65-84.
5. Sweller J., Ayres P., Kalyuga S. Cognitive Load Theory. - New York: Springer, 2011. - P. 57-69.

Bransford J.D., Brown A.L., Cocking R.R. How People Learn: Brain, Mind, Experience, and School. Expanded Edition. - Washington, DC: National Academy Press, 2000. - P. 31-50.

6. Sweller J., Ayres P., Kalyuga S. Cognitive Load Theory. - New York: Springer, 2011. - P. 57-69.
7. UNESCO. Global Education Monitoring Report 2023: Technology in Education: A Tool on Whose Terms? - Paris: UNESCO, 2023. - P. 5-23.
8. OECD. OECD Future of Education and Skills 2030: OECD Learning Compass 2030. - Paris: OECD, 2019. - P. 1-5.
9. Bransford J.D., Brown A.L., Cocking R.R. How People Learn: Brain, Mind, Experience, and School. Expanded Edition. - Washington, DC: National Academy Press, 2000. - P. 31–50.

TA’LIM JARAYONIDA SUN’IY INTELLEKTDAN FOYDALANISHNING IJOBIY VA SALBIY JIHATLARI: TIZIMLI TAHLIL VA STRATEGIK YONDASHUVLAR **Zamira Nishanova**	**6**
OG‘ISHGAN XULQLI O‘SMIRLAR BILAN ISHLASHDA MIKRO VA MAKRO MUHIT OMILLARI: MILLIY TARBIYA VA IJTIMOIY-PSIXOLOGIK NAZORAT TIZIMI **Jabborov Xazrat Xusenovich**	**12**
XOTIN-QIZLAR MUTAASSIBLIK HOLATINI IJTIMOIY-PSIXOLOGIK SABABLARI **Akramov Mirmuxsin Rustamovich**	**24**
SHAXS INTELLEKTUAL RIVOJLANISHIGA PEDAGOGNING PSIXOLOGIK TA’SIRI **Ashurov Ramzidin Ramazonovich**	**34**
PEDAGOGLARDA KASBIY SO‘NISH JARAYONINING IJTIMOIY-PSIXOLOGIK OMILLARINI O‘RGANISH NATIJALARI **Botirova Dilafro‘z Bozorovna**	**43**
OTA-ONA VA O‘SMIRLAR O‘RTASIDAGI O‘ZARO MUNOSABATLARNI GARMONIZATSIYALASHDA AFFILIATSIYA MOTIVATSIYASINING IJTIMOIY-PSIXOLOGIK DETERMINANTLARI **Samatova Sevara G‘ayratovna**	**50**
STRESSNI YENGIB O‘TISHDA MOTIVATSION VA IRODAVIY RESURSLARNING PSIXOLOGIK AHAMIYATI **Ismatulloyev Abdullo Nasrulloyevich**	**63**
NEVROZ TUSHUNCHASINING PSIXOLOGIK TALQINI **Abduraximov Doniyor**	**77**
BO‘LAJAK SPORT PSIXOLOGLARINING KASBIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHDA MOTIVATSION OMILLARNING AHAMIYATI **Rasulov Zokir Pardayevich**	**86**
UMUMTA’LIM MAKTABLARI TARIX DARSLARIDA IMMERSIV TEXNOLOGIYALARINI QO‘LLASH **Rasuljon Atamuratov**	**93**

TALABALARIDA AXBOROTNI INTENSIV QABUL QILISH QOBILIYATLARINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOIY-PEDAGOGIK ZARURATI **Ergashev Bunyod Shokir o‘g‘li**	**100**
SIYOSIY NUTQNING O‘RNI VA AHAMIYATI **Xalilova Ruxsora Raupovna**	**110**
TALABALARNING SPEAKING KO‘NIKMASINI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY RAQAMLI PLATFORMALARDAN FOYDALANISH **Rasulova Moxira Abdujalilovna**	**117**
BO‘LAJAK O‘QITUVCHILARNI MILLATLARARO MULOQOT MADANIYATINI RIVOJLANTIRISHGA TAYYORLASHNING DIAGNOSTIK MEZONLARI VA KO‘RSATKICHLARI **Atamuratov Dilshod**	**123**
USTOZDAN SHOGIRDGA: XALQ OG‘ZAKI IJODINING UZLUKSIZ AN’ANALARI **Karimova Muqaddas Abdisamatovna**	**131**
BUXORO AN’ANAVIY ME’MORCHILIGIDA TURAR-JOYLAR **Shamshod Karimov**	**139**

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VAZIRLIGI HUZURIDAGI
AXBOROTLASHTIRISH VA TELEKOMMUNIKASIYALAR SOHASIDA NAZORAT INSPEKSIYASI

ГУВОҲНОМА

№1564147 Фаол

"FANLARARO ILMIY TADQIQOTLAR" MAS'ULIYATI CHEKLANGAN JAMIYAT

Оммавий ахборот воситаси давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома

ЛИЦЕНЗИЯ РЕЕСТРИ БЎЙИЧА ТАРТИБ РАҚАМИ
C-5669890

СТИР (СОЛИҚ ТЎЛОВЧИНИНГ ИДЕНТИФИКАЦИОН РАҚАМИ)
312386344

АМАЛ ҚИЛИШ МУДДАТИ
05.05.2026дан - - чексиз

ЖОЙЛАШГАН МАНЗИЛИ (ПОЧТА МАНЗИЛИ)
Тошкент шаҳри, Сирғали тумани, Янги Бунёдобод МФЙ, Сергели 6а мавзеси, 8-уй, 148-хонадон

ВАКОЛАТЛИ ОРГАН
Ўзбекистон Республикаси Рақамли технологиялар вазирлиги ҳузуридаги Ахборотлаштириш ва телекоммуникациялар соҳасида назорат инспекцияси

05.05.2026 18:22
TAQDIM ETILGAN SANA

Гувоҳнома **№1564147**

Faoliyat turi

Оммавий ахборот воситаси сифатида фаолиятни амалга ошириш

Qo'shimcha ma'lumotlar

ҚЎШИМЧА МАЪЛУМОТЛАР

Оммавий ахборот воситасининг номи	Fanlararo ilmiy tadqiqotlar
Оммавий ахборот воситасининг тили	o'zbek, rus va ingliz tili
Оммавий ахборот воситасининг тури	Журнал

ТАРҚАТИЛИШ ҲУДУДИ ВА ШАКЛИ

Тарқатилиш ҳудуди ва шакли	Республика миқёсида
Viloyat	
Тарқатилиш шакли	Онлайн

License SYSTEM

05.05.2026 18:22
TAQDIM ETILGAN SANA

Jurnalda chop etilgan materiallardan to‘liq yoki qisman qayta foydalanilganda **“Fanlararo ilmiy tadqiqotlar”** ilmiy-amaliy metodologik jurnali manba sifatida ko‘rsatilishi shart.

***

Tahririyatga taqdim etilgan materiallar qaytarilmaydi. Barcha ilmiy maqolalar tahririyat tomonidan dastlabki ko‘rib chiqish, ilmiy ekspertiza va taqriz jarayonidan o‘tkaziladi. Jurnalning mavzu va ilmiy yo‘nalishlariga mos kelmagan, tahririyat tomonidan belgilangan talablar hamda nashr etish mezonlariga javob bermagan maqolalarni nashrga qabul qilmaslik huquqi tahririyatda saqlanadi.

***

“Fanlararo ilmiy tadqiqotlar” ilmiy-amaliy metodologik jurnali O‘zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar vazirligi huzuridagi Axborotlashtirish va telekommunikatsiyalar sohasida nazorat inspeksiyasi tomonidan 2026-yil 5-mayda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda 1564147-sonli guvohnoma asosida faoliyat yuritadi.

***

Yuborilgan barcha maqolalar “Antiplagiat” tizimida tekshiriladi hamda ilmiy ekspertiza va ikki tomonlama anonim taqriz (Double-Blind Peer Review) jarayonidan o‘tkaziladi. Jurnalda nashr etilgan materiallarning mazmuni, keltirilgan ma’lumotlar, ilmiy natijalar va foydalanilgan manbalarning ishonchliligi hamda to‘g‘riligiga muallif(lar) mas’ul hisoblanadi.

***

“Fanlararo ilmiy tadqiqotlar” ilmiy-amaliy metodologik jurnali barcha ta’lim muassasalari va ilmiy izlanuvchilarni hamkorlikka chorlaydi.

***

Muassis: “Fanlararo ilmiy tadqiqotlar” MCHJ
“Fanlararo ilmiy tadqiqotlar” MCHJ nashriyotida nashrga tayyorlandi va jurnalning rasmiy veb-saytiga joylashtirildi
Tahririyat manzili: Toshkent shahri, Sergeli tumani, Yangi Bunyodobod MFY, 8-uy
Rasmiy veb-sayt: https://fanlararotadqiqotlar.uz/index.php/ft
E-mail: publisher@fanlararotadqiqotlar.uz